

Arbeidsmarktbarometer Onderwijs

Basisonderwijs en secundair onderwijs

Oktober 2010

INHOUD

Inleiding	3
Hoofdstuk I. Basisonderwijs	5
Hoofdstuk II. Secundair onderwijs	11
Hoofdstuk III. Brussel	23
Besluit	26

Arbeidsmarktrapport en arbeidsmarktbarometer Onderwijs

Om de ontwikkelingen op de onderwijsarbeidsmarkt te kunnen volgen, stelt het ministerie van Onderwijs en Vorming jaarlijks een *arbeidsmarktrapport* samen voor het basisonderwijs en secundair onderwijs. Het rapport gaat in op diverse indicatoren van een actueel tekort maar kijkt ook vooruit en maakt een prognose van de toekomstige ontwikkelingen op de onderwijsarbeidsmarkt (zie <http://www.ond.vlaanderen.be/beleid/personeel>).

Sinds het uitbreken van de financieel-economische crisis in september 2008 werd de noodzaak duidelijk om de situatie op de onderwijsarbeidsmarkt nog meer op de voet te volgen. Sindsdien publiceert de onderwijsadministratie een maandelijks *Arbeidsmarktbarometer Onderwijs* (zie ook www.agodi.be).

Dit rapport biedt een samenvatting van deze maandrapporten en toont een overzicht van de evolutie op de onderwijsarbeidsmarkt vanaf september 2007 tot vandaag. Om een duidelijk beeld te kunnen schetsen, blikken we ook enkele schooljaren verder terug.

Verzamelde gegevens

Dit rapport gaat in op volgende gegevens:

- a) de vraag naar onderwijspersoneel in het basisonderwijs en secundair onderwijs in termen van openstaande vacatures
- b) het aanbod van werkzoekende leerkrachten voor het basisonderwijs en secundair onderwijs
- c) het vervullingspercentage van de vacatures per maand

De barometer is gebaseerd op de statistieken die de VDAB maandelijks publiceert over de werkloosheidscijfers en openstaande vacatures. Voor Brussel steunt deze barometer op de gegevens afkomstig van ACTIRIS, de Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling. VDAB en ACTIRIS staan in voor de opvolging van de arbeidsmarkt en het uitwerken van een beleid rond werkgelegenheid en arbeidsbemiddeling in het Vlaamse en Brusselse gewest.

Dit rapport identificeert alleen de belangrijkste ontwikkelingen op de onderwijsarbeidsmarkt.

Gebruikte begrippen en definities

Bij de presentatie van de gegevens uit de arbeidsmarktbarometer worden een aantal begrippen gebruikt. De belangrijkste daarvan leggen we hieronder kort uit.

Meer informatie over gehanteerde definities in de verschillende statistische bronnen is beschikbaar op www.vdab.be en www.actiris.be.

De databanken van ACTIRIS laten ons toe om voor Brussel in tijd maar terug te gaan tot 2006-2007.

Onderwijspersoneel

Voor Vlaanderen wordt gebruik gemaakt van de statistische gegevens uit de VDAB-databanken. Gelet op de beperkingen van de databank wordt het onderwijzend personeel opgesplitst in:

- leerkracht basisonderwijs
- leerkracht 1ste/2de graad secundair onderwijs
- leerkracht 3de/4de graad secundair onderwijs

Voor het basisonderwijs is er geen opsplitsing tussen de kleuteronderwijzers en de onderwijzers.

Voor Brussel wordt in de maandelijkse statistieken van ACTIRIS enkel de algemene omschrijving gebruikt van “onderwijzend personeel”, en is geen differentiëring naar onderwijsniveau voorzien. In de jaarrapporten van 2008 en 2007 wordt wel een onderscheid gemaakt tussen de volgende niveaus:

- onderwijzer lager onderwijs
- leraar lager secundair onderwijs
- leraar hoger secundair onderwijs

Openstaande vacature (VDAB)

Het aantal niet-ingevulde VDAB vacatures in het normaal economisch circuit op het einde van de maand (zonder uitzendarbeid).

Ontvangen werkaanbiedingen (ACTIRIS)

Het aantal werkaanbiedingen meegedeeld aan ACTIRIS en die rechtstreeks door ACTIRIS worden beheerd. Zowel Nederlandstalige als Franstalige werkaanbiedingen.

Vervullingspercentage en invullingsgraad

De indicator die weergeeft in welke mate de beschikbare jobs ingevuld worden. Voor Vlaanderen gaat het om alle vacatures die aan de VDAB gemeld worden. Voor Brussel wordt deze indicator omschreven als invullingsgraad, en is dit cijfer enkel beschikbaar in de jaarrapportering.

Werkzoekende

Hiermee wordt bedoeld de niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) volgens de definitie van de VDAB en Actiris.

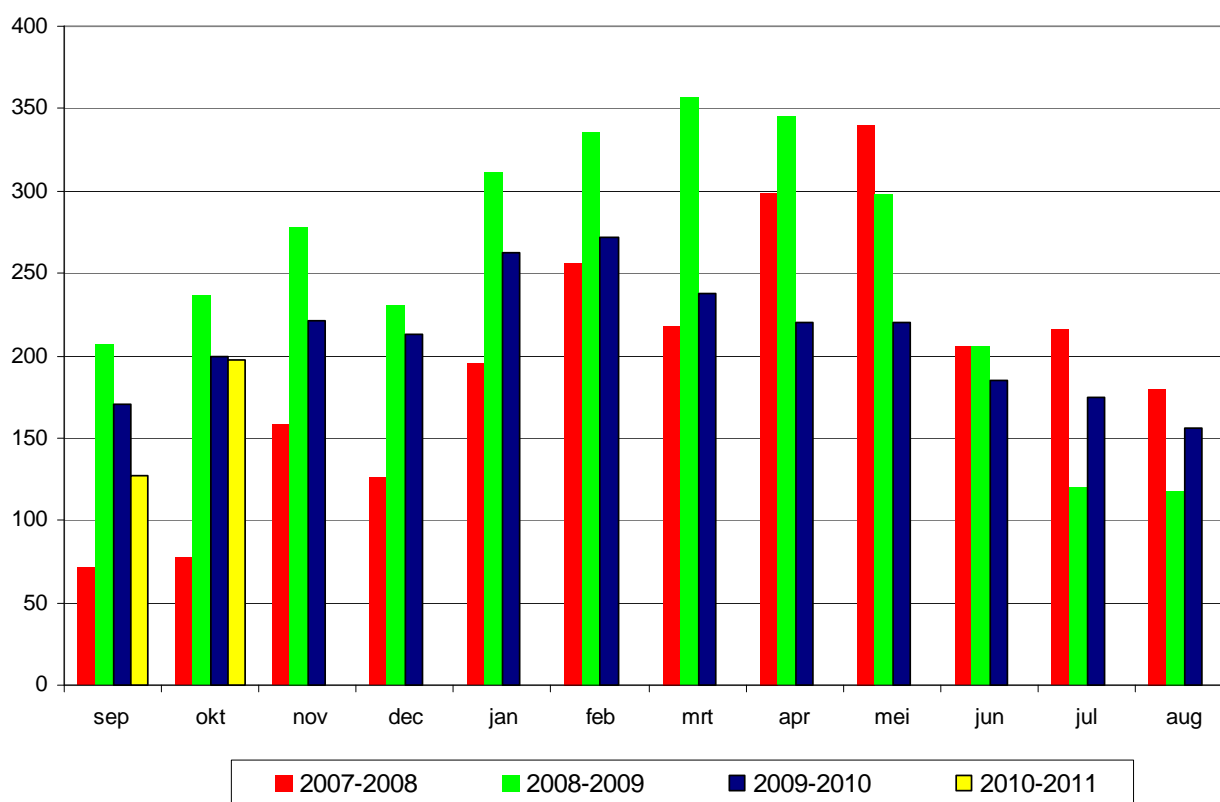
HOOFDSTUK 1. BASISONDERWIJS

Basisonderwijs

Zoals blijkt uit figuur 1 is de spanning op de arbeidsmarkt in het basisonderwijs in de loop van schooljaar 2009-2010 afgenomen. Het aantal openstaande vacatures is hoog in 2008-2009. Vanaf mei 2009 is het aantal openstaande vacatures zelfs afgenomen tegenover het schooljaar 2007-2008. Deze daling zet zich verder in 2009 en 2010. Juli en augustus vormen hier echter een uitzondering. Aan de start van het schooljaar 2010-2011 daalt het aantal vacatures opnieuw met 26%. Weliswaar blijft ook bij de aanvang van het schooljaar 2010-2011 het aantal vacatures dat niet kon worden ingevuld nog steeds hoger dan tijdens dezelfde periode in het schooljaar 2007-2008.

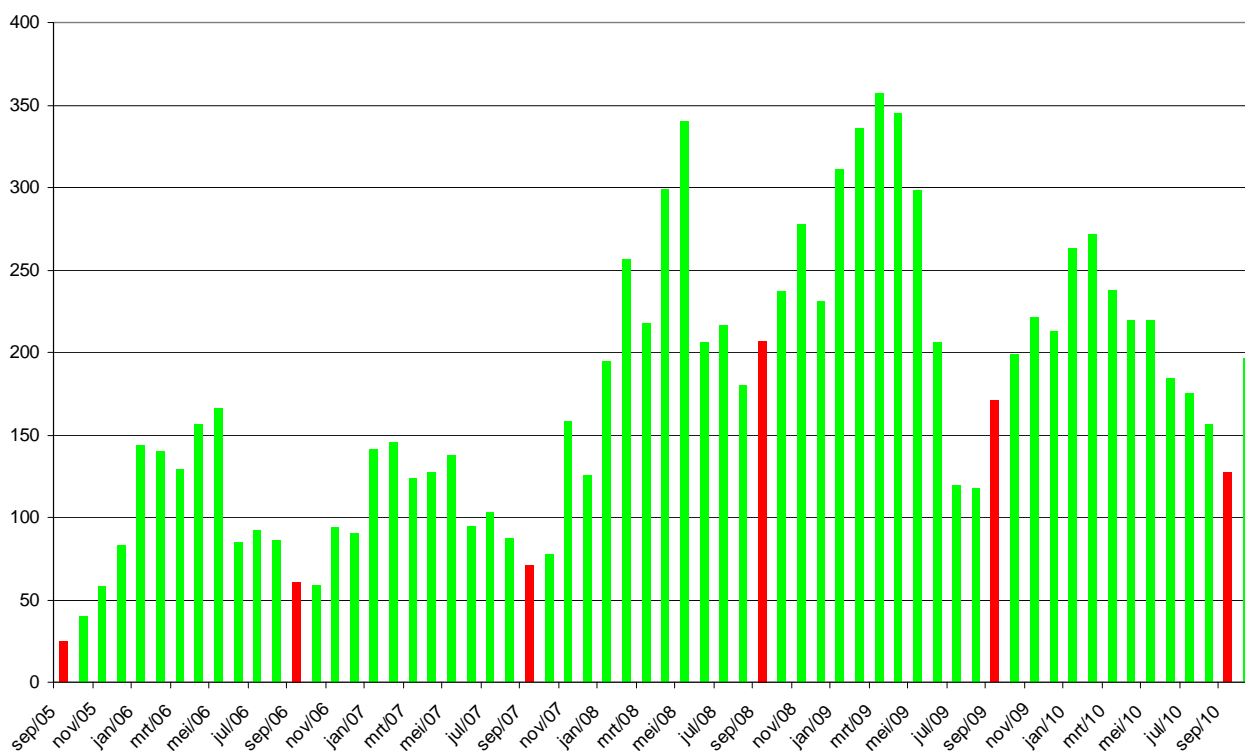
De organisatie van een jobbeurs voor het basisonderwijs zorgde voor een opvallende toename van het aantal vacatures in Antwerpen in oktober 2010. Deze toename heeft duidelijk een impact op het Vlaamse gemiddelde. Ten opzichte van oktober 2009 lijkt het aantal openstaande vacatures nauwelijks afgenomen. De dalende trend die we in september 2010 hebben vastgesteld wordt dus beïnvloed.

Figuur 1. Openstaande vacatures leerkrachten basisonderwijs 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010 en 2010-2011

In figuur 2 wordt de evolutie getoond van de openstaande vacatures in het basisonderwijs vanaf het schooljaar 2005-2006. Hieruit blijkt een duidelijke toename van niet ingevulde vacatures vanaf het schooljaar 2007-2008 en 2008-2009 gevolgd door een daling vanaf 2009-2010. Ondanks de daling tegenover het voorgaande schooljaar, is ook bij de start van het schooljaar 2010-2011 het peil van openstaande vacatures nog altijd erg hoog. Bekijken we dit in een breder tijdsperspectief: het vacaturepeil van september 2010 ligt nog altijd liefst 5 keer hoger dan dat van september 2005.

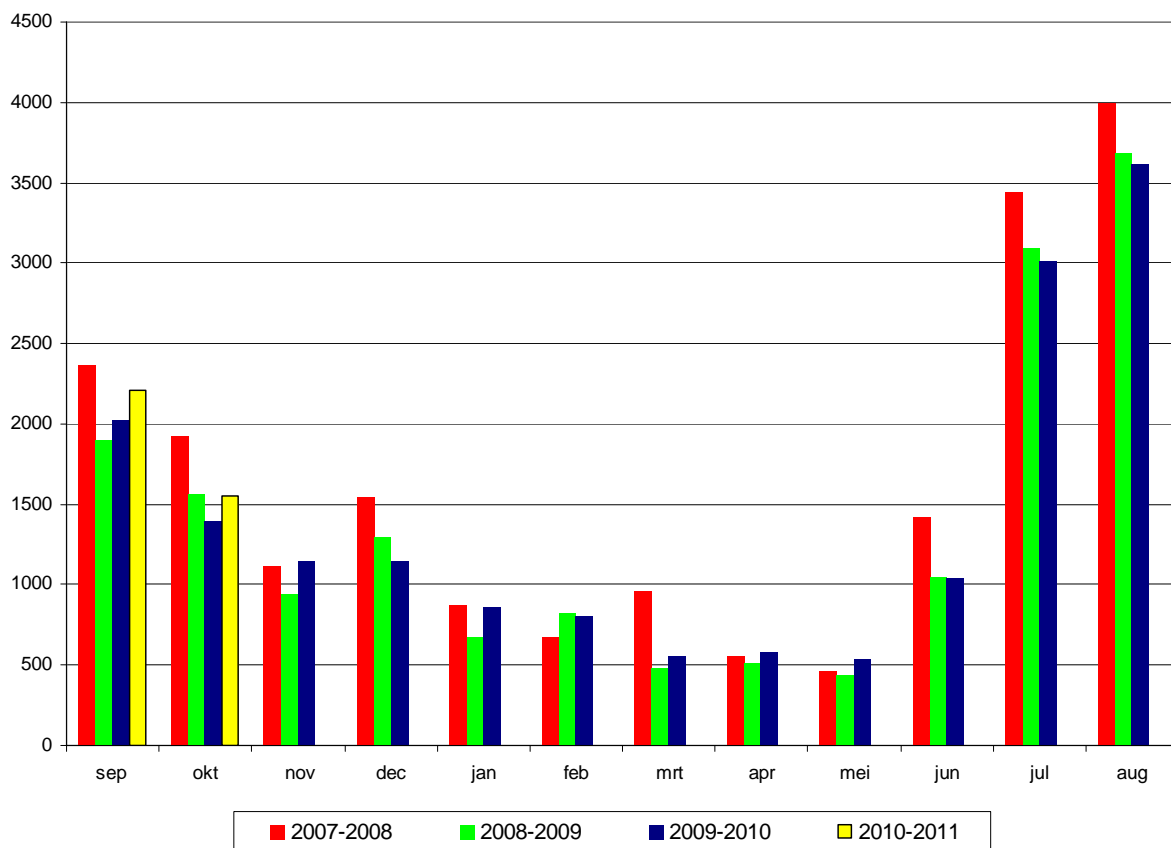
Figuur 2. Evolutie van de openstaande vacatures in het basisonderwijs vanaf 2005-2006

Hoewel de werkloosheidscijfers voor leerkrachten van het basisonderwijs (figuur 3) in het schooljaar 2008-2009 nog maand na maand daalden ten opzichte van dezelfde maand van het schooljaar 2007-2008 is er vanaf 2009-2010 niet langer sprake van een maandelijkse daling. In september 2009 is de werkloosheid opnieuw toegenomen (7%), in oktober 2009 is er een daling (11%), in november en december 2009 is er opnieuw een stijging (resp. 23% en 12%). Ook de volgende maanden van het schooljaar 2009-2010 is er geen constante stijging of daling. In juli en augustus 2010 zijn er minder werkzoekende leerkrachten dan in 2008 en 2009.

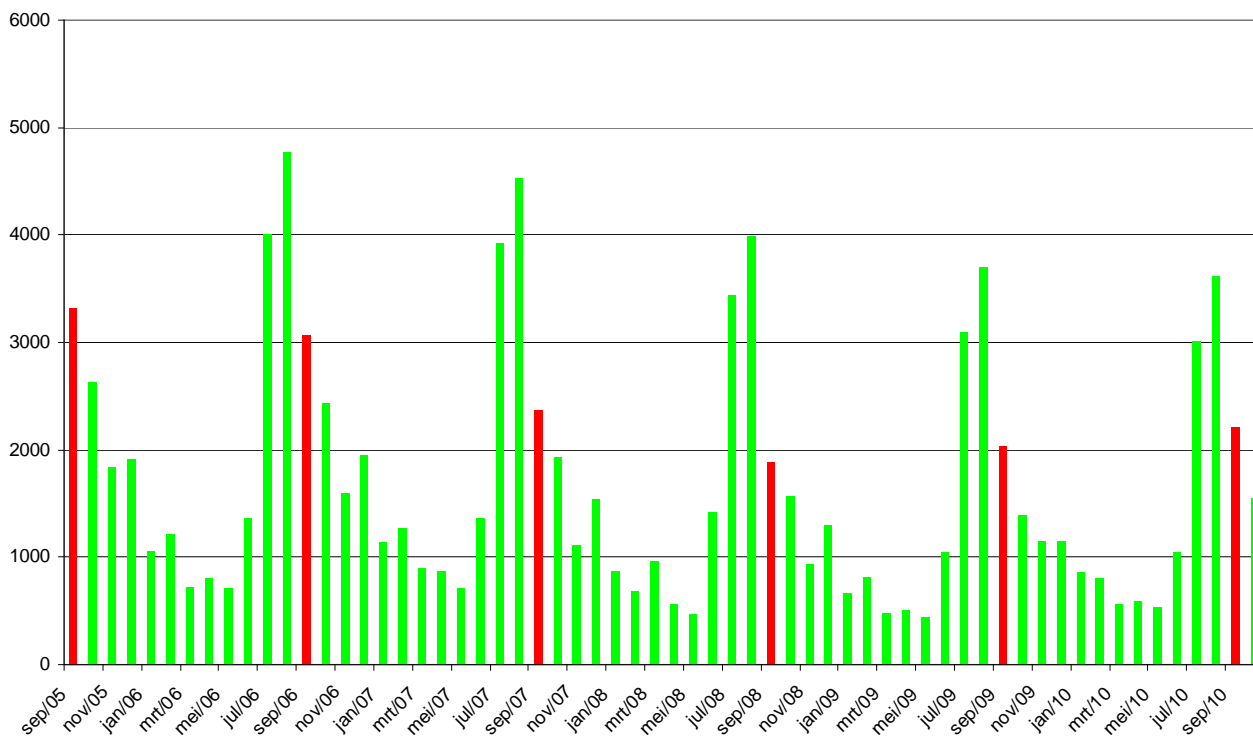
In september 2010 merken we opnieuw een toename (9%) van het aantal werkzoekende leerkrachten in het basisonderwijs ten opzichte van dezelfde periode van het voorgaande jaar. Ondanks die stijging ligt het aantal werkzoekende leerkrachten nog 6% lager dan september 2007. In oktober 2010 stijgt het aantal werkzoekende leerkrachten met 11% ten opzichte van dezelfde periode van het voorgaande jaar.

Figuur 3. Werkzoekende leerkrachten in het basisonderwijs 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010 en 2010-2011

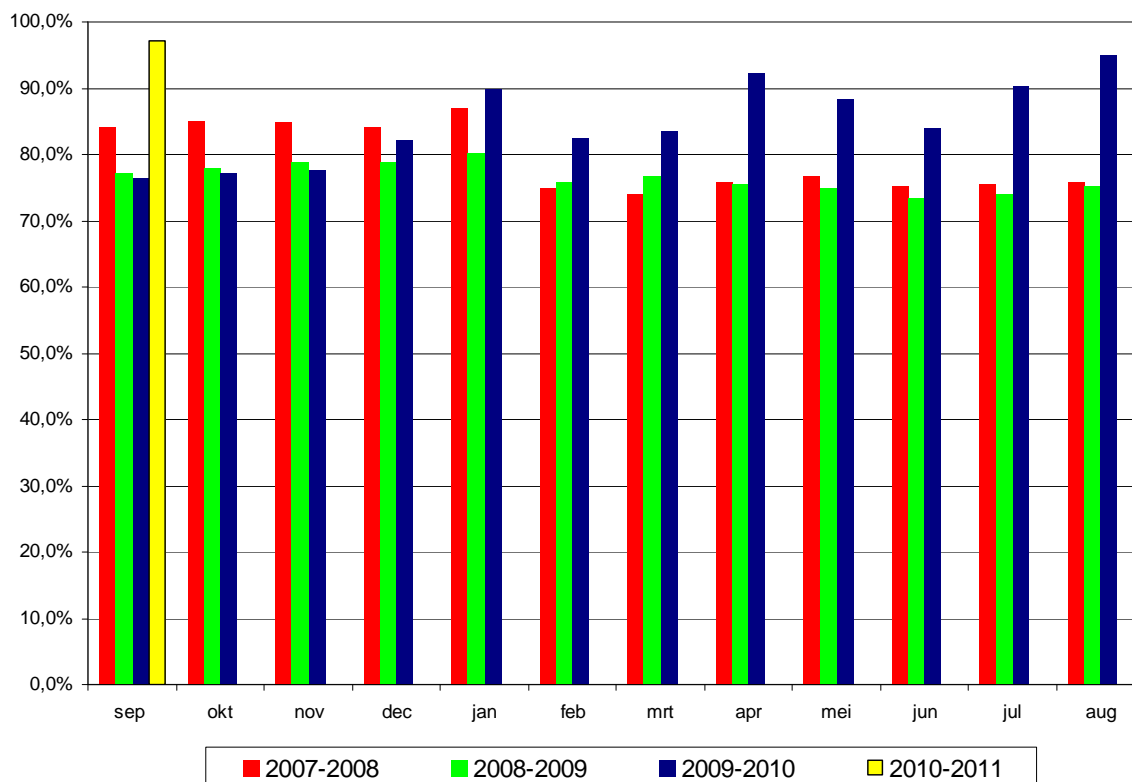
Figuur 4 toont de evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekende leerkrachten in het basisonderwijs vanaf het schooljaar 2005-2006. (De staaf in het rood geeft voor elk schooljaar de maand september weer). Hieruit blijkt een duidelijk dalende trend van de werkloosheidscijfers tot het schooljaar 2009-2010. Hoewel de werkloosheidscijfers in september 2010 en oktober 2010 opnieuw zijn gestegen, blijkt in een breder tijdsperspectief dat het aanbod van werkzoekende leerkrachten voor het basisonderwijs laag blijft: in vergelijking met september 2005 zijn er in september 2010 39% minder werkzoekenden in deze categorie.

Figuur 4. Evolutie van de werkzoekende leerkrachten basisonderwijs vanaf 2005-2006

Uit figuur 5 blijkt dat de vacatures in het basisonderwijs steeds makkelijker worden ingevuld. Vanaf december 2009 bedraagt dit voor elke maand meer dan 80%. Het vervullingspercentage is vanaf december zelfs gestegen ten opzichte van dezelfde periode van het voorgaande jaar.

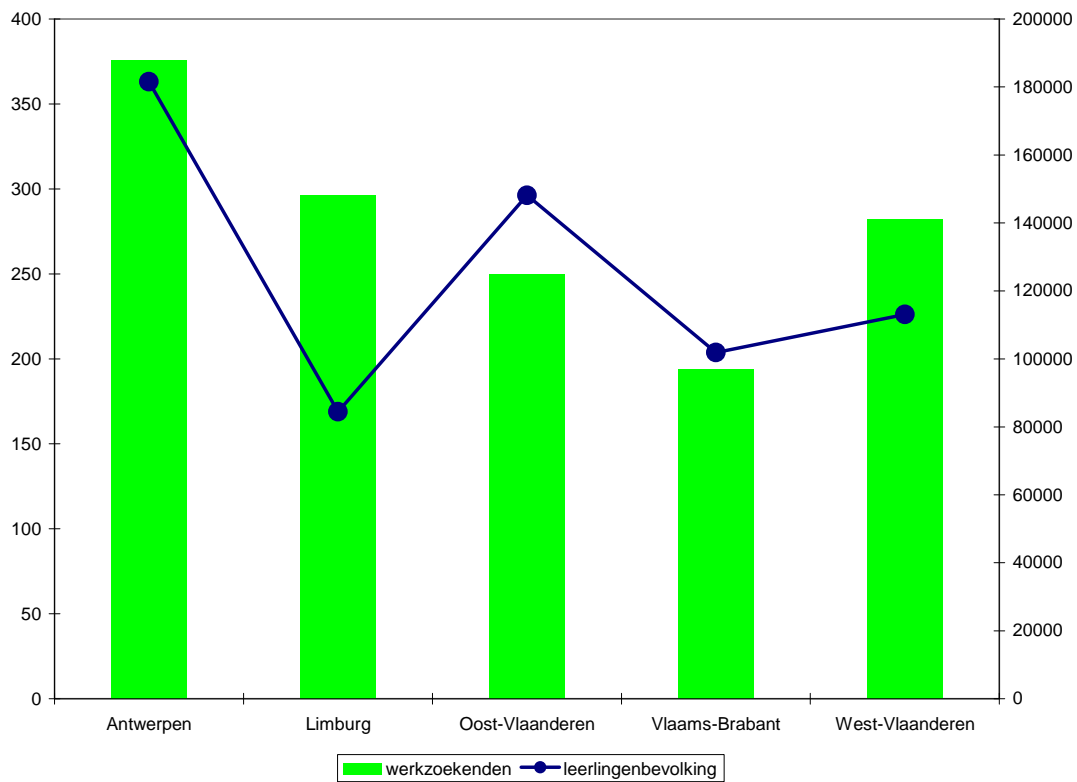
Figuur 5. Vervullingspercentages van de vacatures in het basisonderwijs

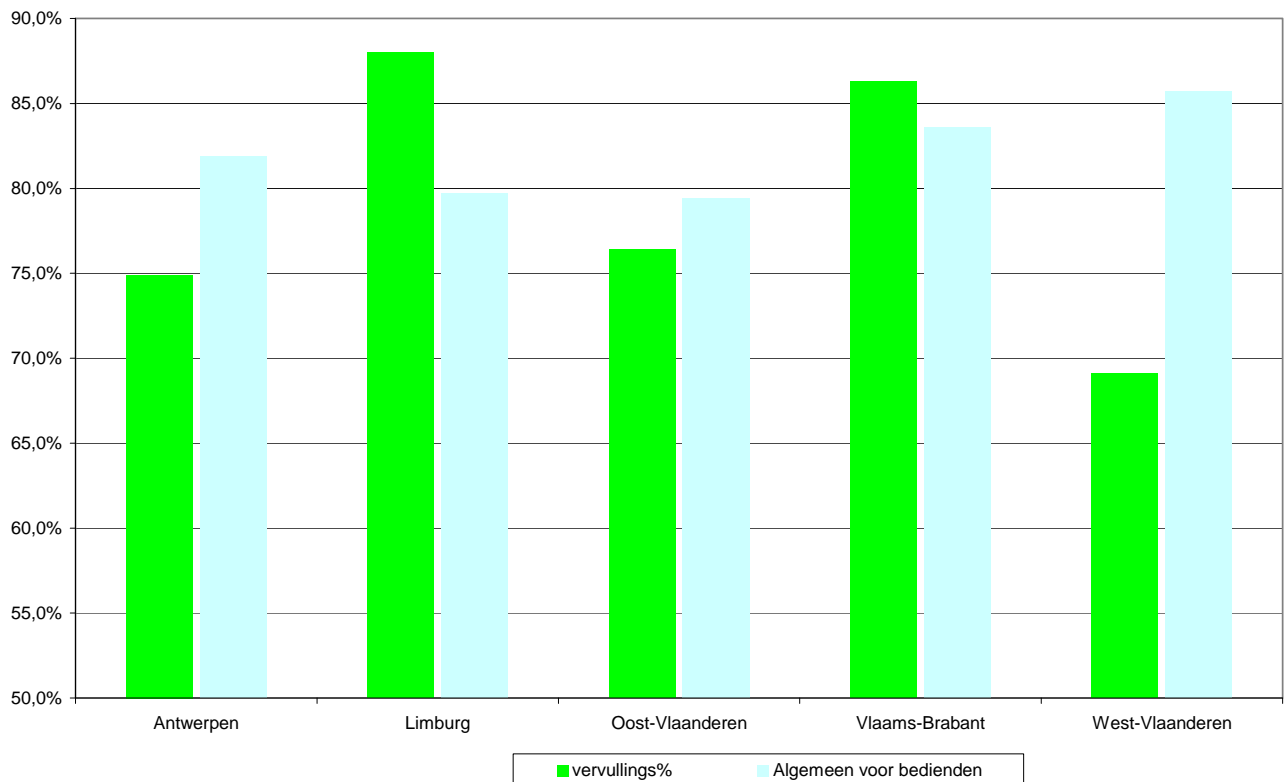
De arbeidsmarktsituatie kent ook regionaal grote verschillen. Figuur 6 toont per provincie het aantal werkzoekende leerkrachten (gemiddelde voor het jaar 2009): Antwerpen en Limburg zijn de provincies met het hoogste aantal werkzoekende leerkrachten voor het basisonderwijs, gevolgd door West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant. Deze cijfers moeten echter in verhouding worden gezet tot het aantal leerlingen dat elke provincie telt in het basisonderwijs (Ministerie Onderwijs en Vorming, Statistisch jaarboek 2008-2009). Het aantal leerlingen geeft een indicatie van de globale werkgelegenheid per provincie. De vergelijking tussen aantal werkzoekenden (aanbod) en de globale werkgelegenheid (vraag) geeft een indicatie van de spanning op de arbeidsmarkt. Uit figuur 6 blijkt dat de spanning op de arbeidsmarkt het hoogst is in de provincies Antwerpen, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant. Dit wordt ook bevestigd in figuur 7, waarin het vervullingspercentage (gemiddeld 2009) per provincie wordt vergeleken.

Zowel in Antwerpen, West-Vlaanderen als in Oost-Vlaanderen, ligt het vervullingspercentage beduidend lager dan het algemeen gemiddelde voor bedienden in deze provincies. In de provincie Limburg is de situatie omgekeerd: hier ligt het vervullingspercentage voor leerkrachten in het basisonderwijs duidelijk hoger dan het algemeen gemiddelde voor bedienden.

Figuur 6. Werkzoekende leerkrachten (2009) en leerlingenbevolking (2008-2009) in het basisonderwijs, ingedeeld per provincie

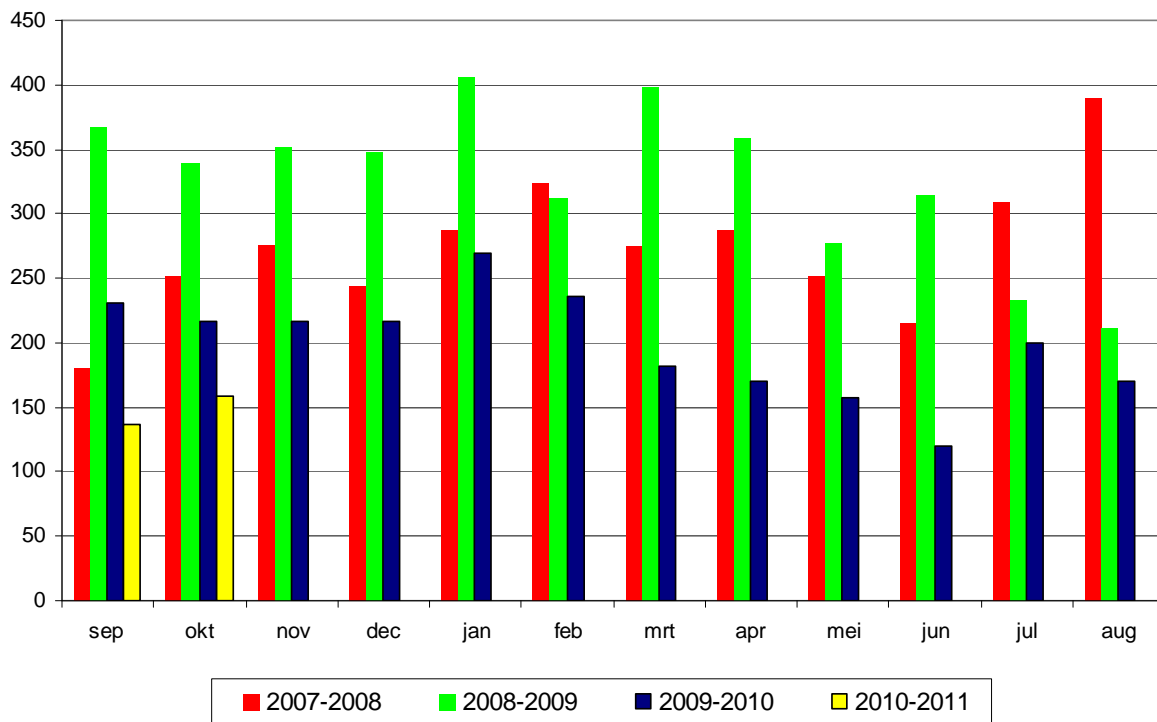
Figuur 7. Vervullingspercentage vacatures in het basisonderwijs per provincie (2009)

Secundair onderwijs 1/2^e graad

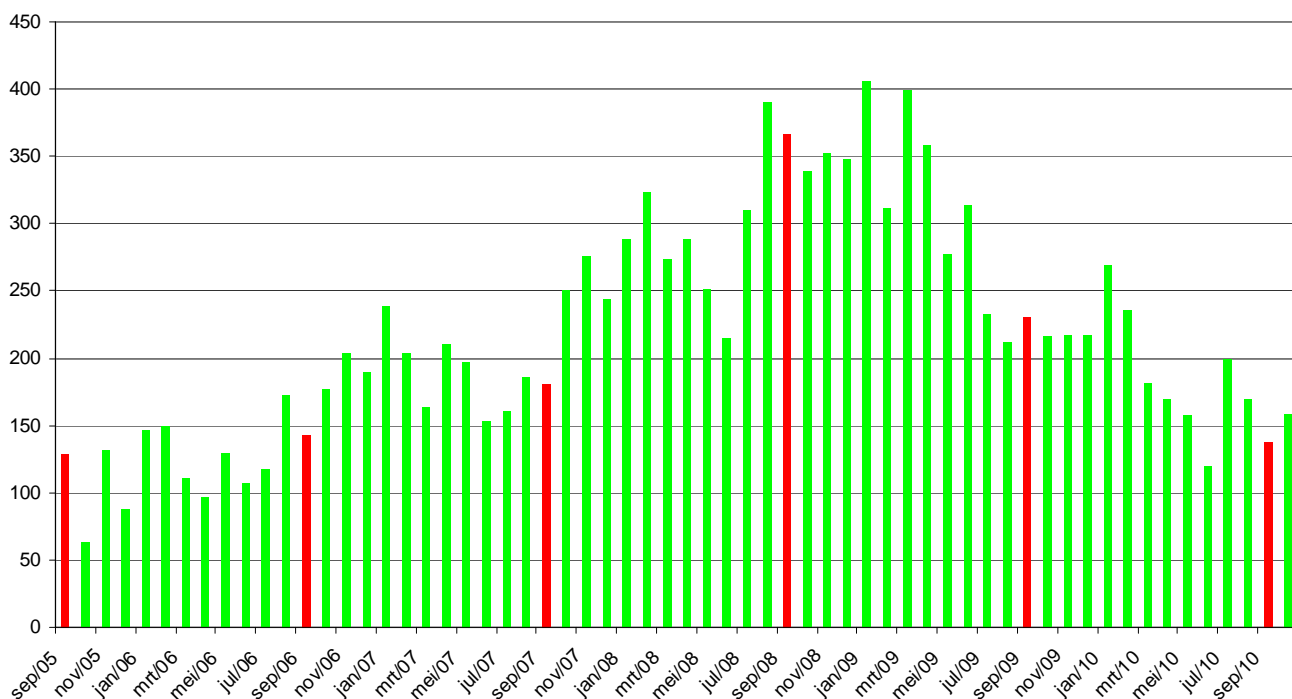
Zoals blijkt uit figuur 8 is de spanning op arbeidsmarkt in het secundair onderwijs 1/2^e graad in de loop van schooljaar 2009-2010 duidelijk afgenomen. Het aantal openstaande vacatures is afgelopen schooljaar in elke maand duidelijk gedaald tegenover het schooljaar 2008-2009. In september 2009 daalde het aantal openstaande vacatures nog met 37%. Die daling zet zich alvast verder aan de start van het schooljaar 2010-2011: in september 2010 bedraagt de daling 40,7%, in oktober 2010 27%. Het aantal openstaande vacatures ligt hiermee zelfs lager dan in 2007-2008.

Figuur 8. Openstaande vacatures leerkrachten secundair onderwijs 1/2^e graad 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010 en 2010-2011

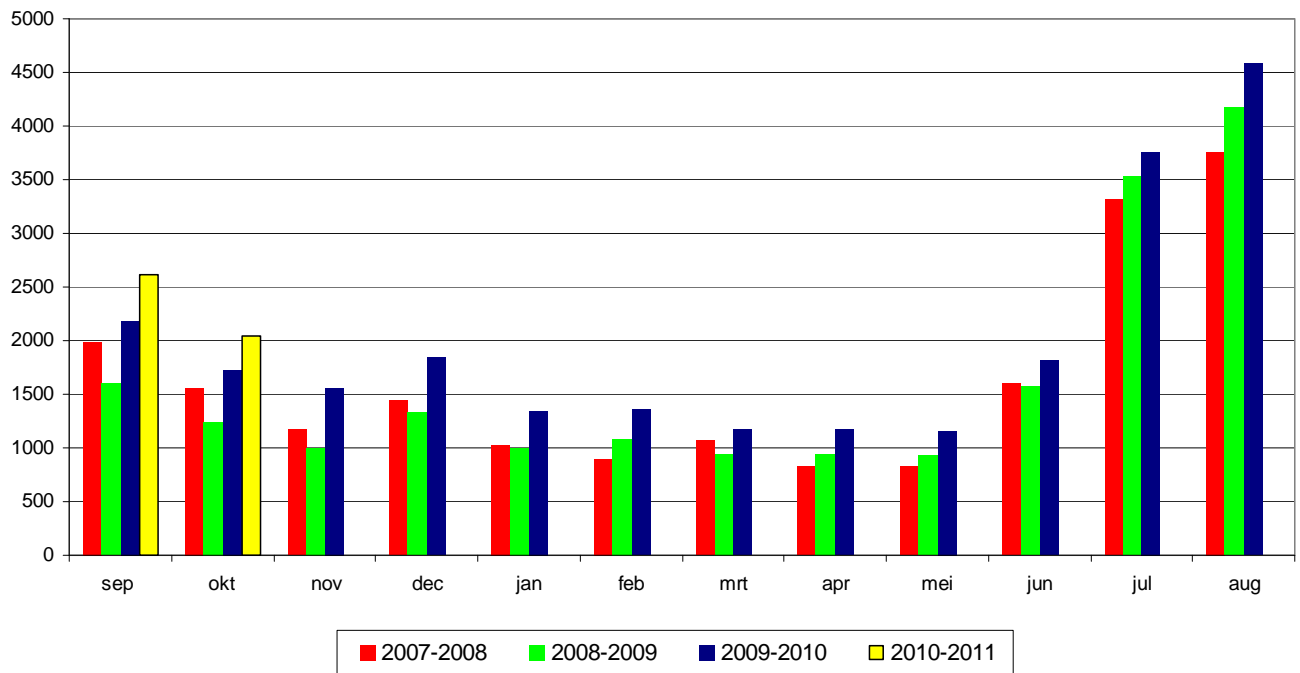
In figuur 9 wordt de evolutie getoond van de openstaande vacatures in het secundair onderwijs 1/2^e graad, vanaf het schooljaar 2005-2006. Hieruit blijkt een duidelijke toename van niet ingevulde vacatures tot het schooljaar 2008-2009. Het vacaturepeil van september 2010 ligt nog altijd 6% hoger dan bij de start van het schooljaar 2005-2006, toch is er duidelijk een daling in het aantal openstaande vacatures vanaf het schooljaar 2009-2010.

Figuur 9. Evolutie van de openstaande vacatures in het secundair onderwijs 1/2^e graad vanaf 2005-2006

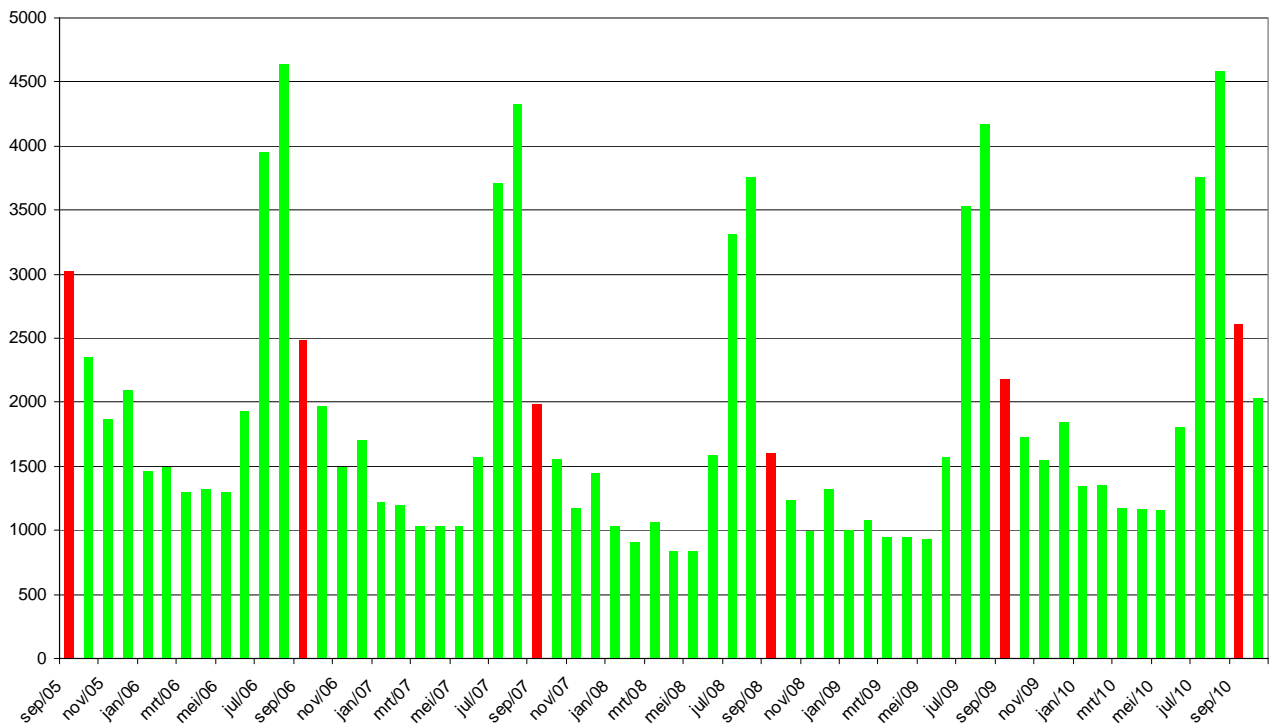
Het aantal werkzoekende leerkrachten van het secundair onderwijs 1/2^e graad is in het schooljaar 2009-2010 voortdurend gestegen ten opzichte van dezelfde periode in 2008-2009. Dit blijkt uit figuur 10. Vanaf juli 2008 is er sprake van een constante stijging in het aantal werkzoekende leerkrachten secundair onderwijs 1ste/2de graad. Deze stijging zet zich verder in september 2010 (20%) en oktober 2010 (18%).

Figuur 10. Werkzoekende leerkrachten in het secundair onderwijs 1/2^e graad in 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010 en 2010-2011

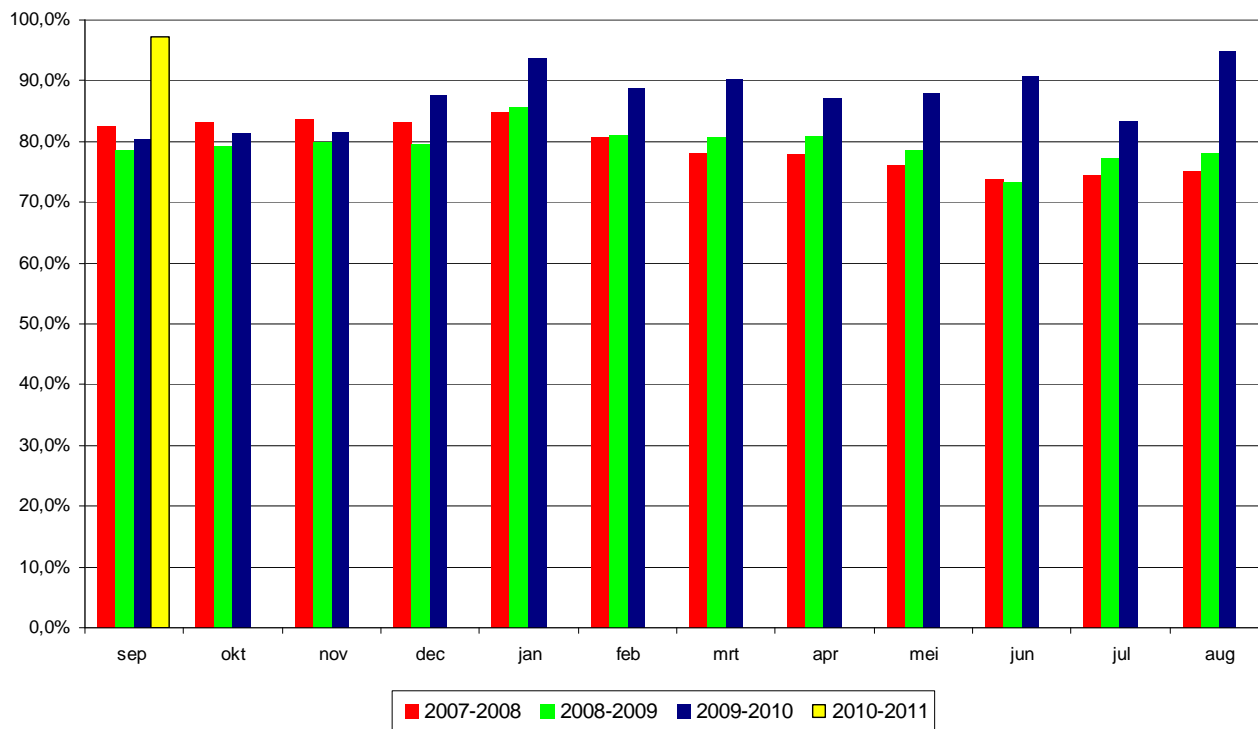
Figuur 11 toont de evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekende leerkrachten in het secundair onderwijs 1/2^e graad vanaf het schooljaar 2005-2006. (De staaf in het rood geeft voor elk schooljaar de maand september weer). Hieruit blijkt duidelijk dat er vanaf het schooljaar 2009-2010 een kentering optreedt in de dalende trend van de werkloosheidscijfers over de jaren heen.

Figuur 11. Evolutie van de werkzoekende leerkrachten secundair onderwijs 1/2^e graad vanaf 2006-2007

Uit figuur 12 blijkt dat de vacatures in het secundair onderwijs 1/2^e graad vanaf september 2009 makkelijker konden worden ingevuld in vergelijking met het voorgaande jaar. Vanaf december 2009 stijgt het vervullingspercentage zelfs in vergelijking met 2007-2008.

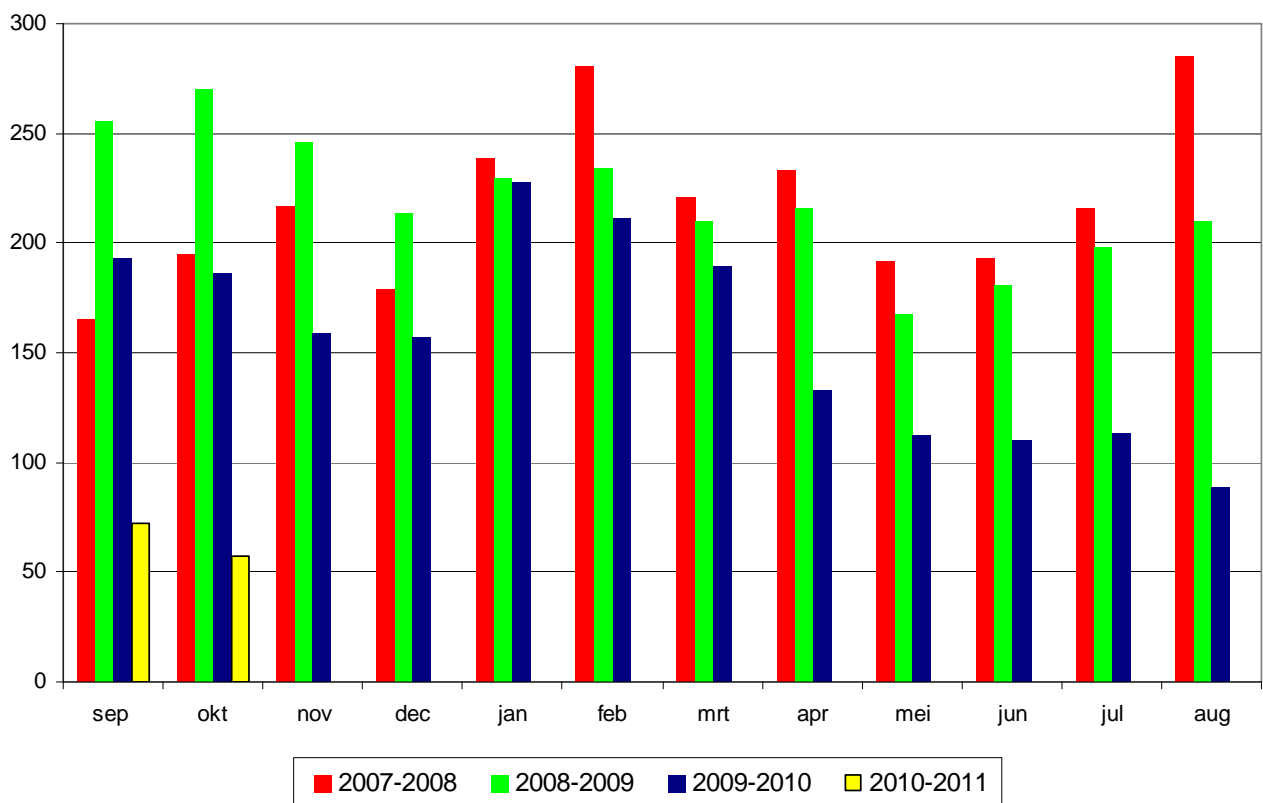
Figuur 12. Vervullingspercentages van de vacatures in het secundair onderwijs 1/2^e graad

Secundair onderwijs 3/4e graad

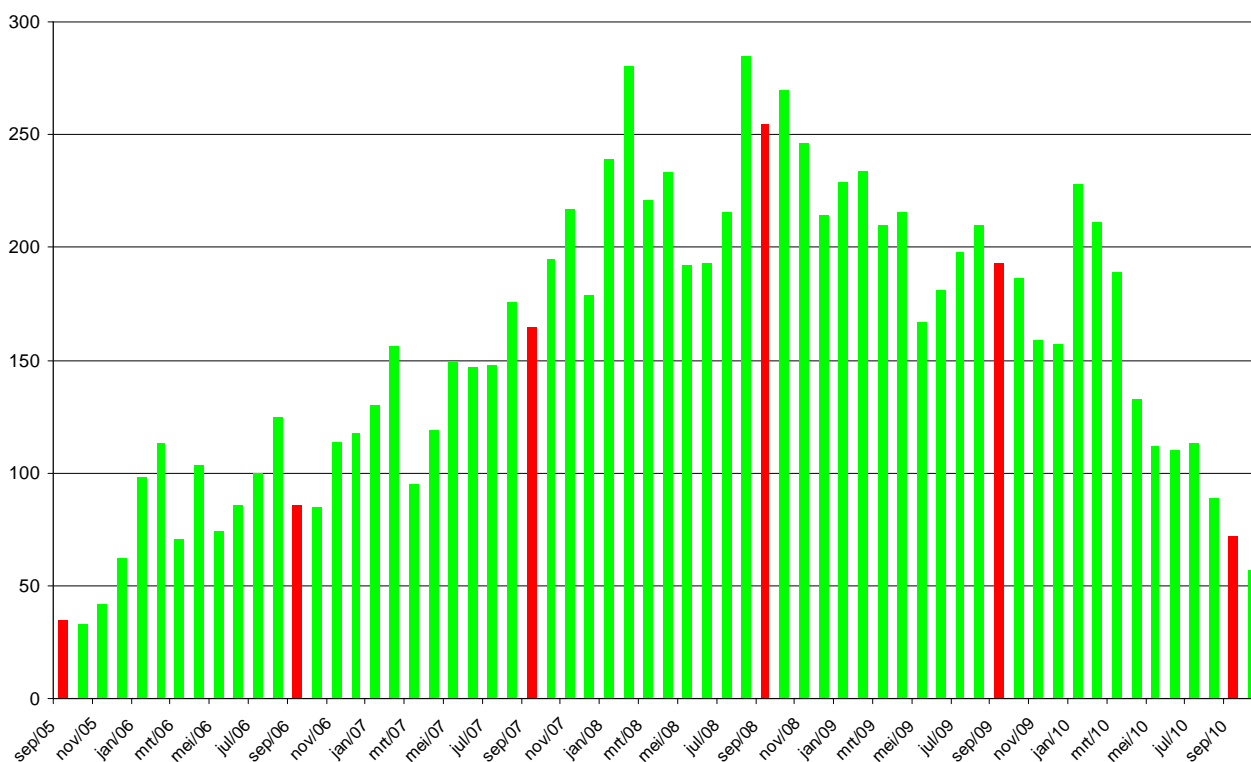
Zoals blijkt uit figuur 13 is de spanning op arbeidsmarkt in het secundair onderwijs 3/4e graad in het schooljaar 2009-2010 duidelijk afgenomen tegenover het schooljaar 2008-2009. In september 2009 daalde het aantal openstaande vacatures nog met 24%. Deze daling zet zich verder tot het einde van het schooljaar. Bij de start van het schooljaar 2010-2011 daalt het aantal openstaande vacatures met 63% ten opzichte van dezelfde periode van het voorgaande schooljaar.

Figuur 13. Openstaande vacatures leerkrachten secundair onderwijs 3/4^e graad 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010 en 2010-2011

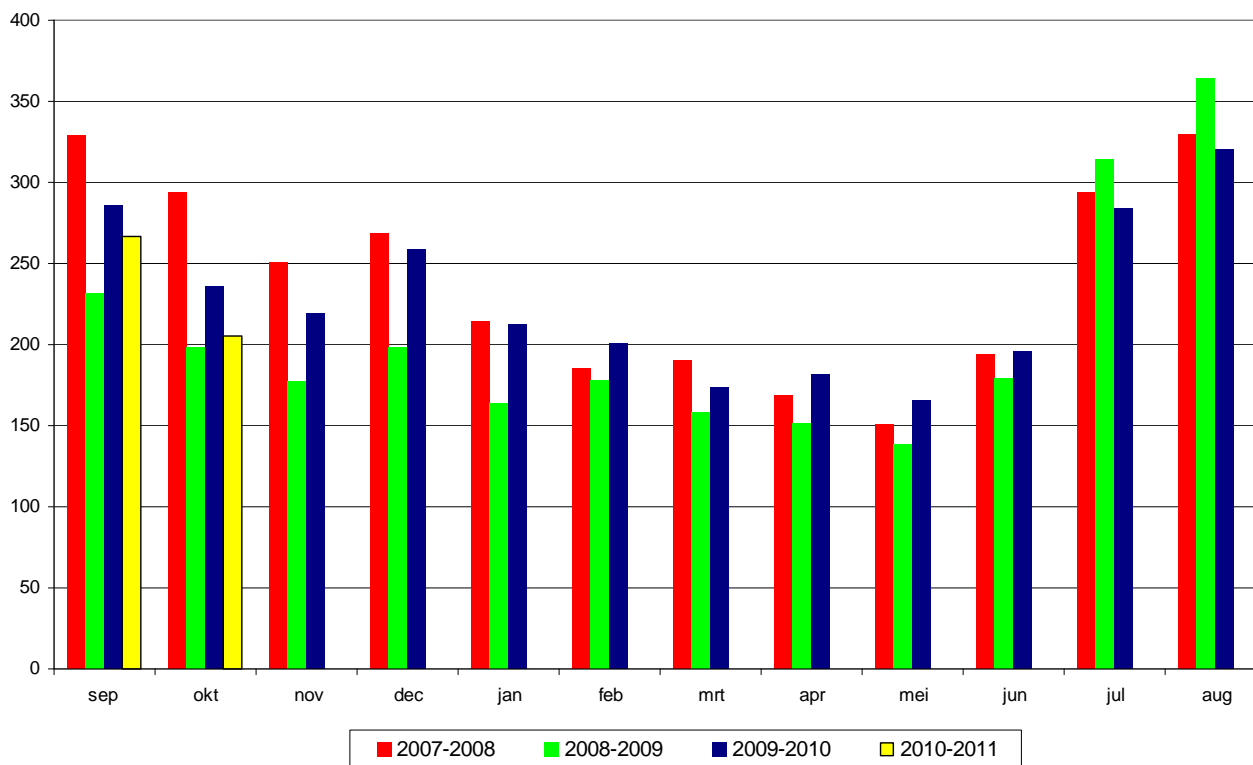
In figuur 14 wordt de evolutie getoond van de openstaande vacatures in het secundair onderwijs 3/4^e graad, vanaf het schooljaar 2005-2006. Hieruit blijkt een duidelijke afname van niet ingevulde vacatures vanaf het schooljaar 2009-2010. Bij de start van het schooljaar 2009-2010 is het peil van openstaande vacatures duidelijk gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar. Het vacaturepeil van september 2010 ligt weliswaar nog altijd 106% hoger dan dat van september 2005 maar ligt al 16% lager dan dat van september 2006.

Figuur 14. Evolutie van de openstaande vacatures in het secundair onderwijs 3/4^e graad vanaf 2005-2006

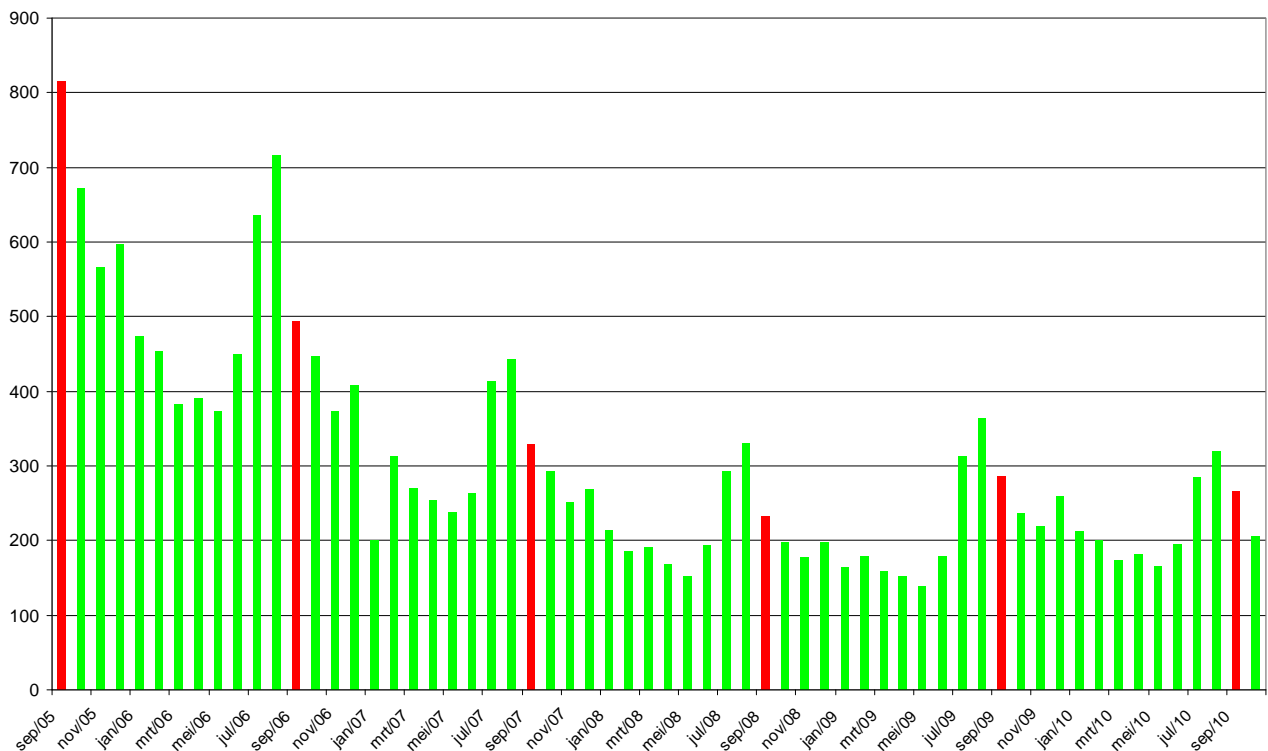
Het aantal werkzoekende leerkrachten van het secundair onderwijs 3/4^e graad is in het schooljaar 2009-2010 elke maand gestegen in vergelijking tot dezelfde maanden van het voorgaande schooljaar. Dit blijkt uit figuur 15. In het begin van het schooljaar steeg de werkloosheid nog met forse cijfers van 23% (september 2009) tot 31% (december 2009). Pas in juli en augustus 2010 wijzigt dit beeld en is er een daling van de werkloosheidscijfers. In september 2010 en oktober 2010 dalen de werkloosheidscijfers opnieuw ten opzichte van september 2009 en oktober 2009.

Figuur 15. Werkzoekende leerkrachten in het secundair onderwijs 3/4^e graad in 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010 en 2010-2011

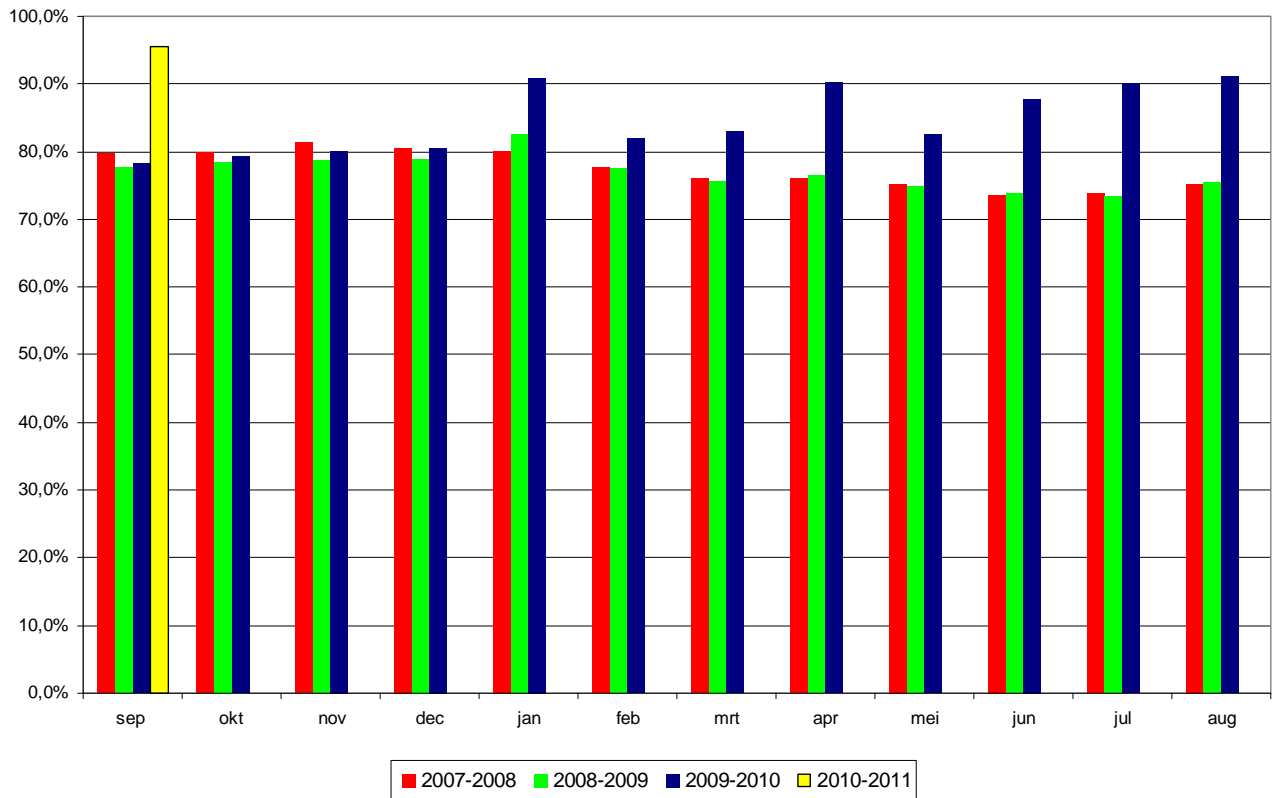
Figuur 16 toont de evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekende leerkrachten in het secundair onderwijs 3/4^e graad vanaf het schooljaar 2005-2006 (De staaf in het rood geeft voor elk schooljaar de maand september weer). De stijging van de werkloosheidscijfers in 2009-2010 zet zich niet verder aan de start van het schooljaar 2010-2011. In een breder tijdsperspectief blijft het aanbod van werkzoekende leerkrachten voor het secundair onderwijs 3/4^e graad zeer laag: in vergelijking tot september 2005 zijn er nog altijd 67% minder werkzoekenden in deze categorie.

Figuur 16. Evolutie van de werkzoekende leerkrachten secundair onderwijs 3/4^e graad vanaf 2005-2006

Uit figuur 17 blijkt weliswaar dat de vacatures in het secundair onderwijs 3/4^e graad vanaf september 2009 steeds makkelijker konden worden ingevuld in vergelijking met het voorgaande jaar. Vanaf januari 2010 stijgt het vervullingspercentage zelfs nog ten opzichte van dezelfde periode van 2007-2008.

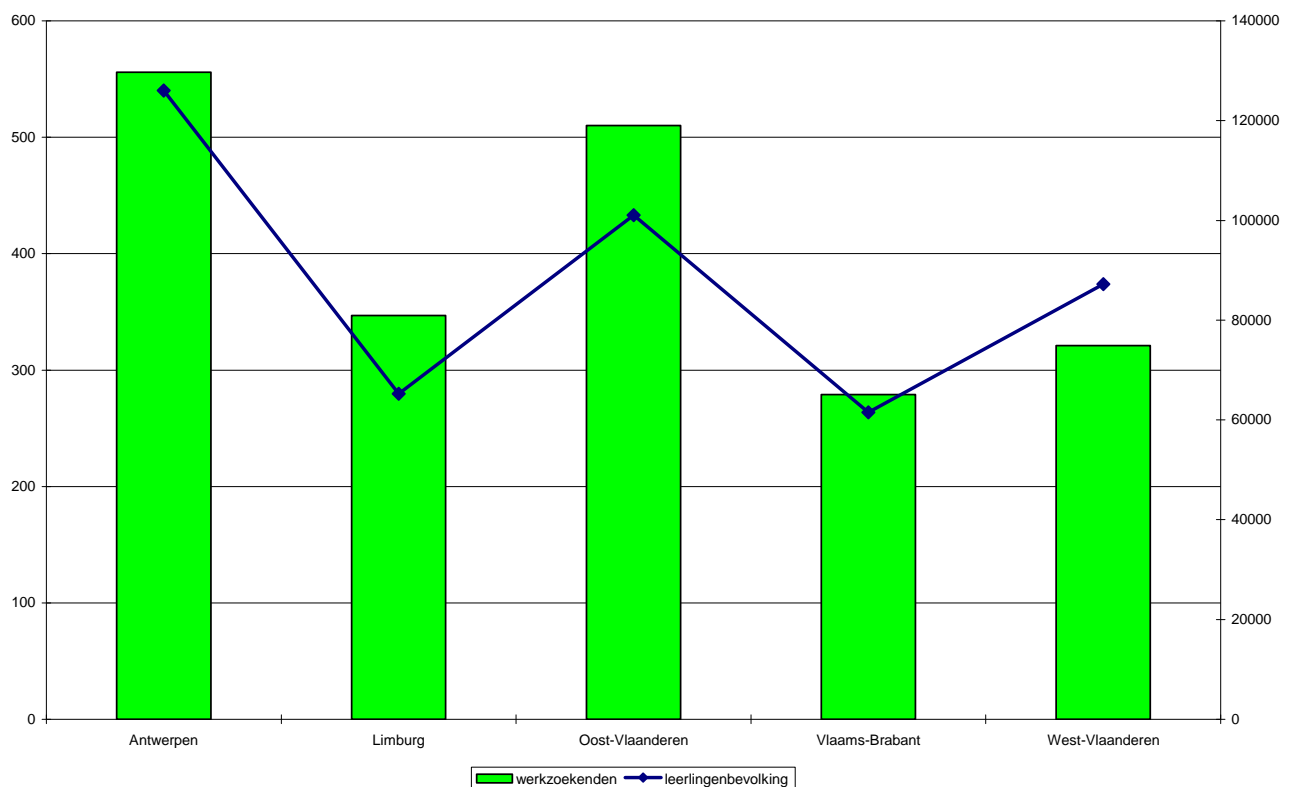
Figuur 17. Vervullingspercentages van de vacatures in het secundair onderwijs 3/4^e graad

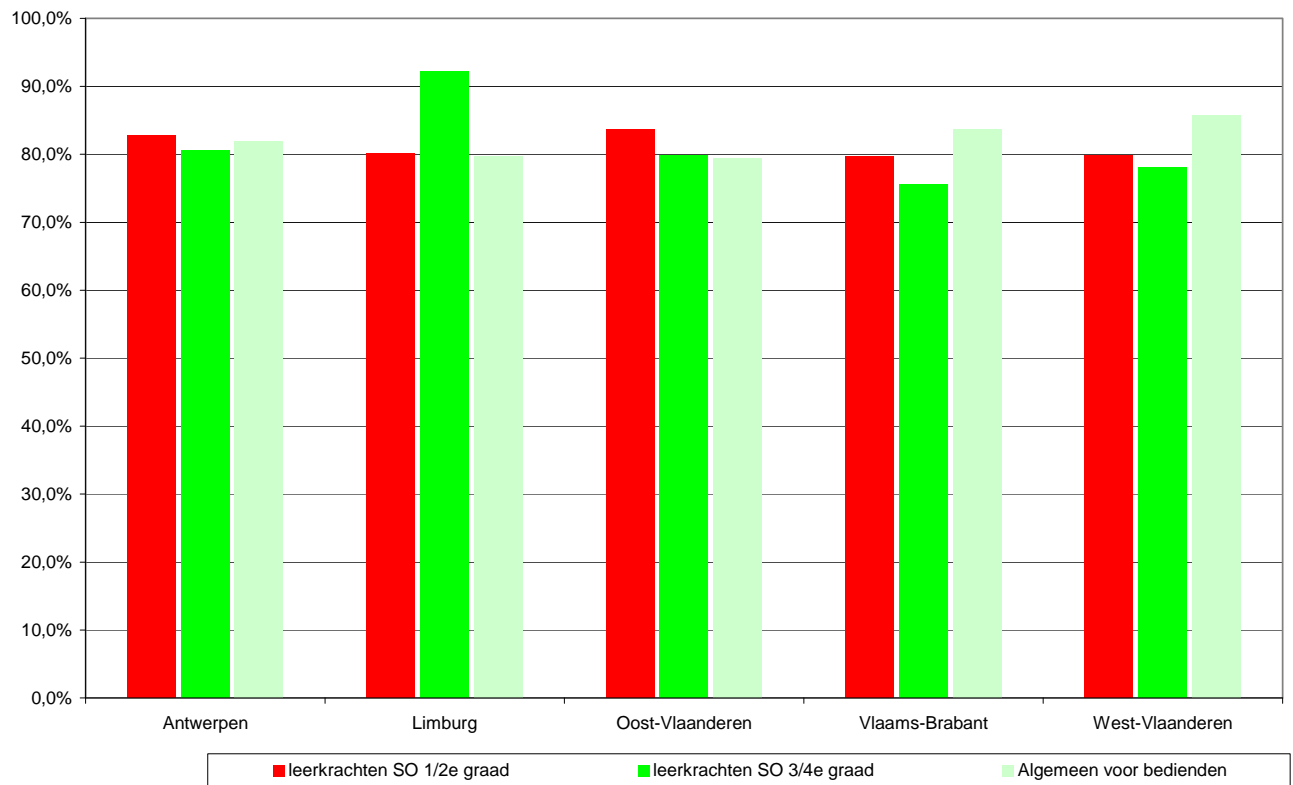
De arbeidsmarktsituatie in het secundair onderwijs kent ook regionaal grote verschillen. Figuur 18 toont per provincie het aantal werkzoekende leerkrachten (gemiddelde voor het jaar 2009) voor het secundair onderwijs: Antwerpen en Oost-Vlaanderen zijn de provincies met het hoogste aantal werkzoekende leerkrachten voor het secundair onderwijs, gevolgd door Limburg, West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant. Deze cijfers moeten echter in verhouding worden gezet tot het aantal leerlingen dat elke provincie telt in het secundair onderwijs (Ministerie Onderwijs en Vorming, Statistisch jaarboek 2008-2009). Het aantal leerlingen geeft een indicatie van de globale werkgelegenheid per provincie. De vergelijking tussen aantal werkzoekenden (aanbod) en de globale werkgelegenheid (vraag) geeft een indicatie van de spanning op de arbeidsmarkt. Uit figuur 18 blijkt dat de spanning op de arbeidsmarkt in het secundair onderwijs het hoogst is in de provincies Antwerpen en West-Vlaanderen. In West-Vlaanderen zijn er, in verhouding tot het aantal leerlingen, relatief minder werkzoekenden.

Uit figuur 19 blijkt dat zowel voor vacatures in de 1/2^e graad secundair, als voor vacatures in de 3/4^e graad secundair onderwijs, het vervullingspercentage het laagst is in de provincie Vlaams-Brabant, gevolgd door West-Vlaanderen. Limburg (3^e/4^e graad) en Oost-Vlaanderen kennen het hoogste vervullingspercentage. Zowel in Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen ligt het vervullingspercentage echter lager dan het algemeen gemiddelde voor de bedienden in deze provincies.

Figuur 18. Werkzoekende leerkrachten (2009) en leerlingenbevolking (2008-2009) in het secundair onderwijs, ingedeeld per provincie

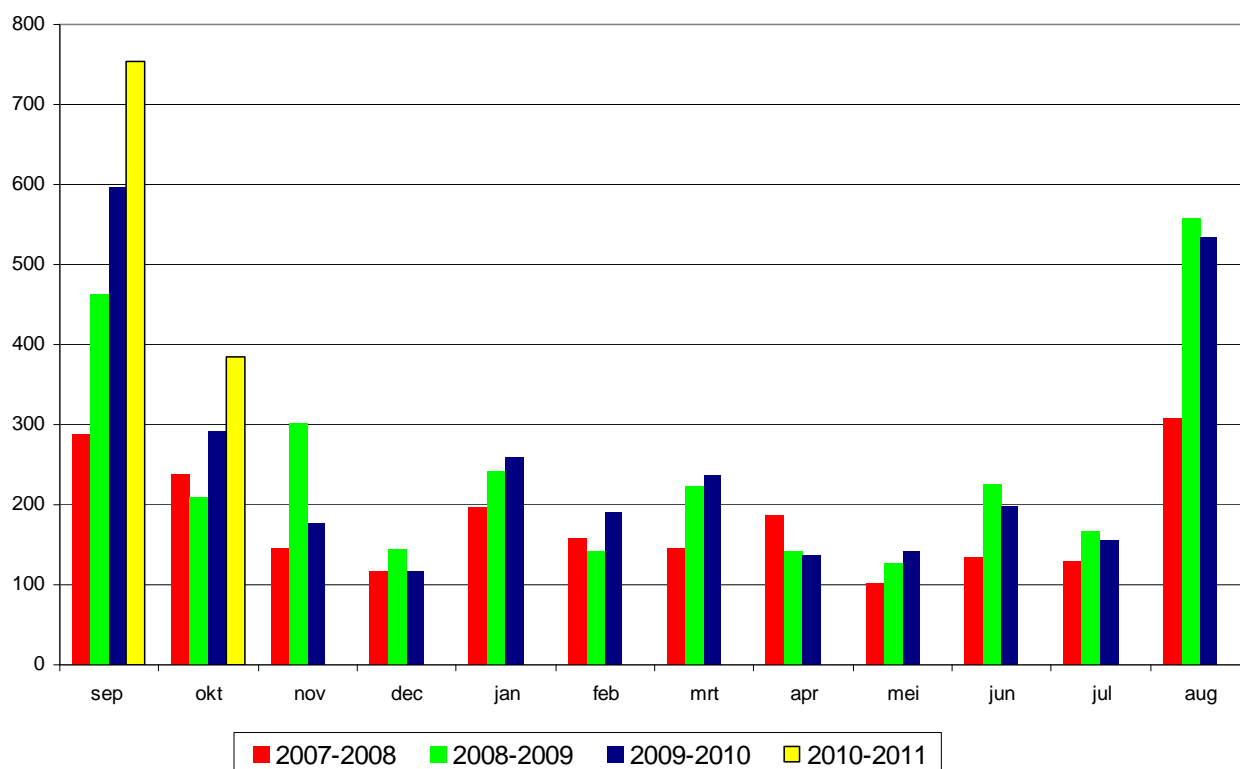
Figuur 19. Vervullingspercentage vacatures in het secundair onderwijs per provincie (2009)

HOOFDSTUK III. BRUSSEL

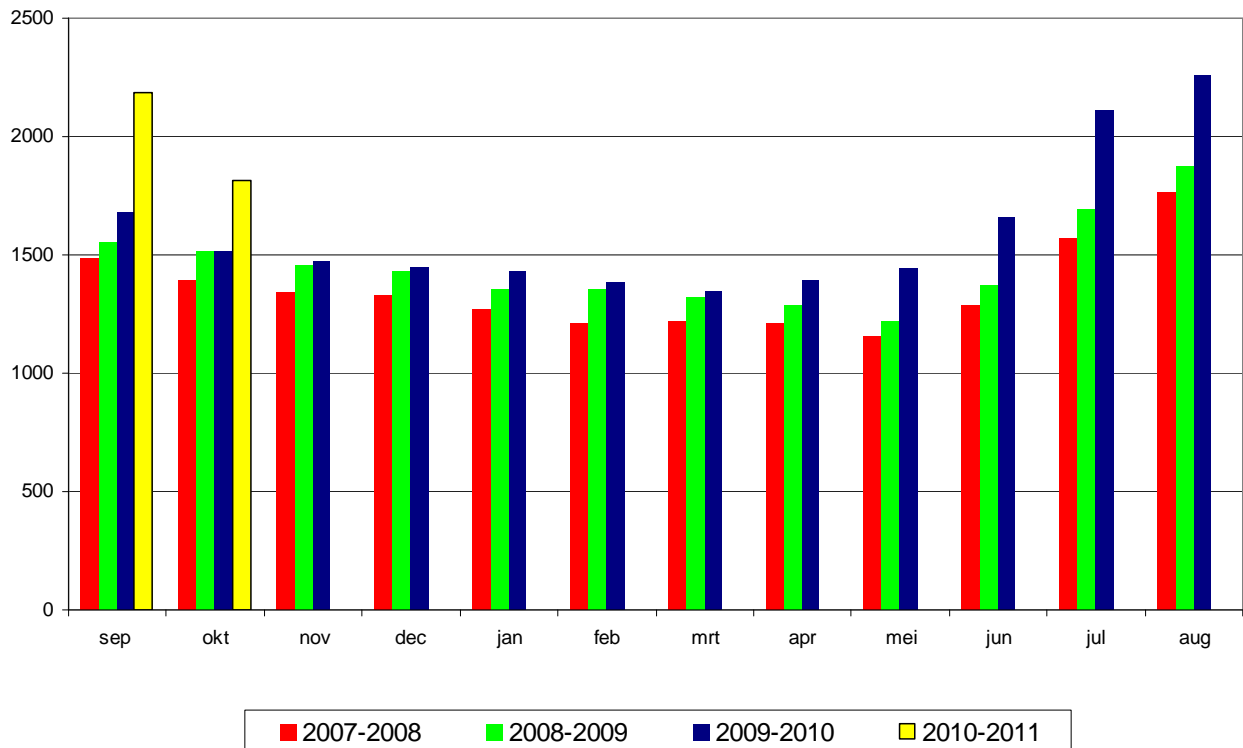
Is Brussel is de vraag naar leerkrachten en het aantal vacatures in de loop van het schooljaar 2009-2010 niet meer elke maand toegenomen. Dit blijkt uit figuur 20. In september en oktober 2009 stijgt het aantal vacatures met respectievelijk 29% en 40% tegenover dezelfde maanden van het voorgaande schooljaar. In november en december 2009 dalen de vacatures met 41% en 19%. In januari, februari, maart en mei 2010 neemt de vraag weer even toe (resp. 7%, 34%, 6% en 13%). In april, juni, juli en augustus 2010 daalt het aantal vacatures tegenover dezelfde maanden van het voorgaande schooljaar met respectievelijk 4%, 13%, 7% en 4%. Aan de start van het schooljaar 2010-2011 is de vraag naar leerkrachten met 26% toegenomen.

Figuur 20. Ontvangen vacatures leerkrachten Brussel in 2007-2008, 2008-2009 en 2009-2010

Figuur 21 toont aan dat het aantal werkzoekende leerkrachten in Brussel in het schooljaar 2009-2010 (met uitzondering van oktober) nog elke maand is gestegen. In het begin van het schooljaar steeg de werkloosheid nog met 8% (september 2009). In oktober is er een kleine daling van 0,2% maar vanaf november 2009 blijft het aantal werkzoekende leerkrachten stijgen. In mei bedraagt de stijging 18%, in juni 21%, in juli 25% in juli 20%. Deze stijging zet zich ook verder aan de start van het schooljaar 2010-2011 (30% in september 2010).

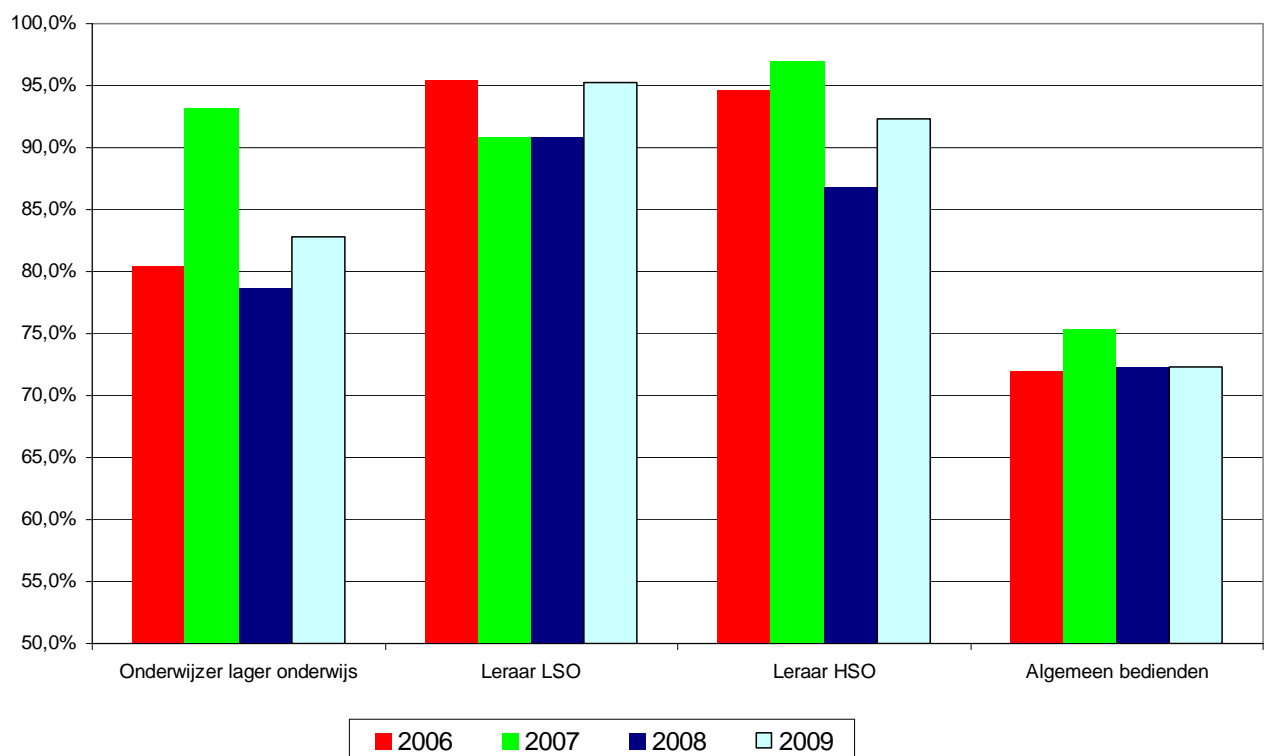
Figuur 21. Werkzoekende leerkrachten Brussel in 2007-2008, 2008-2009 en 2009-2010

De invullingsgraad van de ontvangen vacatures is voor Brussel enkel gekend op jaarbasis. Uit figuur 22 blijkt dat de invullingsgraad voor zowel leerkrachten in het lager onderwijs als leerkrachten in het secundair onderwijs is toegenomen. Hoewel het algemene gemiddelde voor bedienden status quo gebleven is, stijgt het invullingspercentage voor onderwijzers van 79% naar 83%, voor leerkrachten lager secundair onderwijs van 91% naar 95% en voor leerkrachten hoger secundair onderwijs van 87% naar 92%.

Opvallend is ook dat in Brussel de invullingsgraad voor de leerkrachten in alle onderwijsniveaus nog beduidend hoger is dan het algemene gemiddelde voor de bedienden (72% in 2009).

Figuur 22. Invullingsgraad ontvangen vacatures voor leerkrachten in Brussel in 2006, 2007, 2008 en 2009

1. De financieel-economische crisis heeft een *vertraagd effect* op de situatie op de onderwijsarbeidsmarkt. Dit effect uit zich zowel in een daling van het aantal vacatures dat niet kan worden ingevuld, als in een stijging van het aantal werkzoekende leerkrachten. Pas als het schooljaar 2008-2009 ver is gevorderd, dit wil zeggen ongeveer een jaar na de start van de crisis, daalt het aantal openstaande vacatures en stijgen de werkloosheidscijfers. Algemeen kunnen we stellen dat de spanning op de onderwijsarbeidsmarkt in het schooljaar 2009-2010 is afgenomen.
2. Hoewel de globale tendens duidelijk is, is de evolutie op de arbeidsmarkt toch *niet helemaal gelijk* voor alle *onderwijsniveaus*.
 - In het basisonderwijs is er een afname in de openstaande vacatures vanaf mei 2009, maar blijven de werkloosheidscijfers nog het hele schooljaar door dalen, zelfs in juli en augustus 2009. Net zoals in september 2009 is er ook in september 2010 sprake van een daling van het aantal openstaande vacatures. Het vervullingspercentage in het basisonderwijs is vanaf december 2009 gestegen.

De stijging van de openstaande vacatures in oktober 2010 is hoofdzakelijk het gevolg van de acties in de stad Antwerpen om het tekort aan leerkrachten in het basisonderwijs op te vangen: scholen en inrichtende machten werden in een gezamenlijke actie aangemoedigd om alle vacatures via de VDAB bekend te maken. Vooral de stijging in de geboortecijfers van de laatste jaren zorgt – vooral in de steden die ook capaciteitsproblemen ondervinden – momenteel voor een beduidende toename van kleuters en van de vraag naar kleuteronderwijzers. Dit verklaart mee waarom ook in een breder tijds kader er nog altijd sprake is van een stijging van het aantal openstaande vacatures in het basisonderwijs. Het valt te verwachten dat deze evolutie zich de volgende jaren nog zal verder zetten.
 - In het secundair onderwijs 1/2^e graad komt er een knik aan het einde van het schooljaar 2008-2009: vanaf juli 2009 blijven de openstaande vacatures dalen. Ook aan de start van het nieuwe schooljaar 2010-2011 daalt het aantal openstaande vacatures. De werkloosheidscijfers gaan vanaf februari 2009 nu eens in stijgende, dan weer in dalende lijn. Vanaf juli 2009 blijven zij elke maand stijgen. Die stijging wordt bevestigd aan de start van het schooljaar 2010-2011. Ook het vervullingspercentage blijft stijgen.
 - In het secundair onderwijs 3/4^e graad is er al vanaf januari 2009 een daling van de openstaande vacatures, hoewel de werkloosheidscijfers pas vanaf juli 2009 opnieuw toenemen. Deze toename houdt aan tot juli 2010. Ook hier verbetert het vervullingspercentage vanaf januari 2009. Aan de start van het nieuwe schooljaar 2010-2011 zijn er duidelijk minder werkzoekende leerkrachten. In vergelijking tot vijf jaar geleden, ligt het aantal werkzoekende leerkrachten secundair onderwijs 3/4^e graad nog altijd beduidend lager.
3. Voor alle onderwijsniveaus geldt wel de vaststelling dat ook in een *breder tijdsperspectief*, de krapte op de onderwijsarbeidsmarkt minder scherp is geworden. In het basisonderwijs blijft het aantal openstaande vacatures echter nog altijd vrij hoog t.o.v. vijf jaar geleden. Voor het secundair onderwijs 1/2^e graad, liggen de vacature- en werkloosheidscijfers bij de start van het schooljaar 2010-2011 bijna opnieuw op hetzelfde niveau als in 2005-2006. Voor de leerkrachten van het secundair onderwijs 3/4^e graad blijft de grote daling in de werkloosheidscijfers dan weer in het oog springen. Vertonen de cijfers globaal genomen opnieuw een ontspanning van de arbeidsmarkt naar aanleiding van de financieel-economische crisis, voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs 3/4^e graad blijven een aantal indicatoren wijzen op een lerarentekort.

4. De arbeidsmarkt voor het onderwijs kent ook *regionale verschillen*. In het basisonderwijs is de spanning op de arbeidsmarkt het hoogst in de provincies Antwerpen, West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen. Het vervullingspercentage ligt er beduidend lager dan het algemene percentage voor bedienden. In Limburg is het vervullingspercentage het hoogst. In het secundair onderwijs is het vervullingspercentage het laagst in Vlaams-Brabant.
5. Voor *Brussel* beschikken we over een minder rijke set aan gegevens, niet helemaal vergelijkbaar met die van het Vlaamse gewest. Het aantal “ontvangen” vacatures in Brussel is tijdens het schooljaar 2009-2010 quasi elke maand gestegen, en is ook in september en oktober 2009 nog blijven stijgen. In november en december 2009 daalt het aantal vacatures echter zeer sterk maar deze daling zet zich niet verder tot het einde van het schooljaar. Aan de start van het nieuwe schooljaar 2010-2011 neemt het aantal ontvangen vacatures weer toe. De werkloosheidscijfers voor leerkrachten in Brussel zijn maand na maand, blijven toenemen. Naar het einde van het schooljaar 2009-2010 is de toename groter. Deze toename zet zich verder aan de start van het schooljaar 2010-2011.

In 2009 is de invullingsgraad in Brussel voor alle onderwijsniveaus gestegen. Het algemene invullingspercentage voor bedienden ligt wel een stuk lager dan dat voor onderwijsvacatures.